

Висновки. У нашій роботі ми розглянули п'ять найбільш розповсюджених способів утворення сленгу, характерних для сучасної англійської мови. Серед них слід відмітити метафоризацію та переосмислення лексичних одиниць як найбільш розповсюджені способи утворення сленгової лексики. Даний висновок підтверджується тим, що серед дев'ятнадцяти сленгових одиниць, розглянутих під час нашого дослідження, п'ять утворено шляхом метафоризації та п'ять – за допомогою надання переносного значення та переосмислення лексичних одиниць.

Слід також відмітити, що серед проаналізованих нами лексем більшість вживається в американському варіанті англійської мови.

Отже, для англійської мови сленг є типовим лінгвістичним явищем та на сучасному етапі використовується не тільки представниками певних соціальних/професійних груп, а й іншими представниками англословних народів у процесі повсякденної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. [Електронне джерело]Академічний тлумачний словник української мови :online-словник. URL: <http://sum.in.ua/>(дата звернення: 10.10.2019)
2. [Електронне джерело]Green's Dictionary of Slang : словник. URL: <https://greensdictofslang.com/>(дата звернення: 10.10.2019)

УДК 616-053.2-083.98:[61:378]

*Овчаренко Л.С., Андрієнко Т.Г., Самохін І.В.,
Вертегел А.О., Кряжев О.В., Шелудько Д.М.*

**Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти
Міністерства охорони здоров'я України»**

ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНА КОМПЕТЕНТІСНА ПІДГОТОВКА ІНТЕРНІВ З ПИТАНЬ НАДАННЯ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ

Робота присвячена питанням організації викладання на етапі інтернатури з педіатрії невідкладних станів в дитячому віці. Наводяться дані про особливості методичного забезпечення занять, використання мультимедійних засобів навчання, фантомів, тестового контролю знань.

Ключові слова: *невідкладні стани, діти, інтернатура, навчання*

The article is regarded to the aspects of provision of education during the pediatric emergency aid internship. The following information deals with particularities of guidance material preparing, multimedia resources and phantoms applying and tests solving.

Key words: *urgent condition, children, internship, education.*

Робота посвящена вопросам организации преподавания на этапе интернатуры по педиатрии неотложных состояний в детском возрасте. Приводятся данные об особенностях методического обеспечения занятий, использования мультимедийных средств обучения, фантомов, тестового контроля знаний.

Ключевые слова: *неотложные состояния, дети, интернатура, обучение*

Вступ. В останні роки все частіше підіймаються питання про вдосконалення підготовки лікарів на етапі навчання в інтернатурі [1, с. 242]. Основною вимогою, яка пред'являється при підготовці фахівця-педіатра є оволодіння сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями в діагностиці, лікуванні та реабілітації хворих. Особлива роль відводиться вмінню лікаря кваліфіковано діагностувати, надавати невідкладну допомогу дітям з гострою патологією, так як від правильності та своєчасності прийнятого рішення часто

залежить кінцевий результат перебігу захворювання [1, с. 242; 2, с. 63; 3, с. 17]. Крім того, в сучасних умовах, в умовах реформування охорони здоров'я перед викладачами післядипломної освіти ставиться завдання навчити лікарів-педіатрів кваліфіковано здійснювати своєчасний діагностичний процес, обґрунтовано формувати лікувальну тактику і чітко використовувати практичні навички та вміння з надання невідкладної допомоги хворим дітям [2, с. 63; 4; 5, с. 35].

Завдання дослідження: проаналізувати результати впровадження циклу тренінгів з надання невідкладної та екстреної допомоги дітям під час навчання в інтернатурі лікарів-педіатрів.

Основна частина. Особливості організації викладання питань невідкладних станів в дитячому віці на кафедрі педіатрії та неонатології з курсом амбулаторної педіатрії ЗМАПО полягають у проведенні тренінгів з надання екстреної медичної допомоги та невідкладної допомоги дітям. Цикл тренінгів виконується спільно з кафедрою медицини невідкладних станів.

Тренінги є організаційною формою навчання лікарів-інтернів і проводяться з метою забезпечення удосконалення професійно-практичної компетентності майбутніх медичних спеціалістів на підставі положень "Концепції реформування системи підготовки лікарів в Україні і приведення її у відповідність до потреб ринку праці та європейських вимог" та згідно до статей 42, 43 Закону України "Про вищу освіту". На першому занятті проводиться скринінгове оцінювання теоретичних знань та визначаються очікування учасників тренінгу (при співбесіді або повільному анкетуванні). Проведення серії тренінгів з питань невідкладної допомоги передбачає використання сучасних освітніх технологій на базі різноманітних організаційних форм занять. Використовуються наступні методи навчання: ілюстровані лекції з використанням комп'ютерних слайдів, таблиць, проектора; робота в малих групах (спільне виконання завдання групою з 4-5 лікарів з презентацією результатів іншим учасникам); дискусії в групі, рольові ігри (імітація реальних ситуацій: надання допомоги, консультація пацієнта, огляд, тощо), навчання на робочому місці; відпрацювання практичних навичок та вмінь на муляжах та пацієнтах; розгляд клінічних випадків. З метою оптимізації викладання невідкладних станів, на кафедрі широко використовуються діагностичні, тактичні та лікувальні алгоритми, відеофільми, що демонструють основні симптоми і надання екстреної допомоги при невідкладних станах у дітей. Організація доступу до навчально-методичних матеріалів з використанням сучасних web-технологій створює умови для підвищення рівня знань лікарів-інтернів шляхом щоденної самоосвіти і вирішує проблему цільового інформаційного забезпечення. Для контролю знань використовуються тестові програми як звичайні, так і комп'ютерні. Всім інтернам, початківцям навчання на кафедрі, пропонується набір тестових завдань, в яких міститься до 30% питань, що відносяться до ургентних станів в педіатрії. Аналіз відповідей дозволяє викладачу оцінити рівень підготовки лікаря-інтерна першого року навчання і визначити обсяг теоретичних знань і практичних навичок, якими необхідно оволодіти лікарю-інтерну.

При викладанні лекційного матеріалу детально плануються та розбираються невідкладні стани в педіатрії при розгляді кожної нозологічної одиниці. Для здійснення зворотного зв'язку на лекціях використовується стандартизований контроль, що охоплює як питання діагностики захворювання, так і тактики вибору дій лікаря при ургентних станах. Дані контролю детально аналізуються. Викладачі, оцінюючи отримані результати, надалі орієнтуються, яким питанням слід

приділити особливу увагу лікарів-інтернів на практичних заняттях. В стаціонарі на практичних заняттях, відповідно до теми, розбираються питання діагностики, тактики ведення, надання термінової високо кваліфікованої допомоги хворому, що надійшов з ургентною патологією, в госпітальних умовах. На ранкових лікарських конференціях проводиться обговорення стану хворих, які надійшли в ургентному порядку. Лікар-інтерн, який брав участь в первинному прийомі хворого, спільно з викладачем продовжує курацію даного пацієнта, бере участь у проведенні обстеження, програмі лікування, маніпуляціях, вирішує питання про ведення хворого в подальшому в умовах амбулаторного спостереження на первинному рівні надання медичної допомоги.

У зв'язку з тим, що значна частина лікарів-інтернів в подальшому будуть працювати лікарями первинної ланки надання медичної допомоги, третина занять проводиться в умовах амбулаторій ПМСД. При проведенні занять на первинному рівні за темами невідкладних станів розглядається тактика лікаря первинної ланки, обговорюється план заходів з реабілітації даного контингенту хворих.

При розборі невідкладних станів звертається увага лікарів на преморбідний стан хворого або преморбідні захворювання, які можуть бути фоновими у розвитку невідкладних станів, акцентується увага на лікувальній тактиці, яка може запобігти виникненню цього ургентного стану.

Для визначення професійної компетентності лікаря-інтерна, засвоєння їм отриманих знань і умінь, його здатності вирішувати питання, пов'язані з діагностикою та наданням невідкладної допомоги хворим і отримання об'єктивної оцінки рівня знань, на кафедрі широко використовуються тестові контролі. Для кожного тематичного модуля тренінгу розроблено рубіжний тестовий контроль. На заключному занятті кожного тренінгу здійснюється співбесіда, контроль знань та анкетування учасників. Анкети зворотнього зв'язку аналізуються на предмет актуальності, оцінки методів донесення теми, професійних якостей викладача, тощо.

Після закінчення тренінгу при підведенні підсумків навчання на навчально-методичних нарадах проводиться аналіз відповідей лікарів-інтернів, в тому числі і з невідкладних станів, визначається індекс успішності кожного лікаря-інтерна. Надалі, при підготовці до заключного державного іспиту викладачі можуть оцінити рівень компетенції кожного лікаря-інтерна, враховуючи успішність результатів тренінгів з невідкладної допомоги, що значною мірою об'єктивізує підсумок державного іспиту.

Висновки. Викладання питань надання невідкладної допомоги дітям є найважливішим розділом підготовки лікарів у період навчання в інтернатурі. Завдяки проведенню тренінгів з невідкладних станів в педіатрії на постійній основі, суттєво підвищується рівень компетентності лікаря з питань надання невідкладної допомоги хворим дітям. Комплексний підхід до організації навчання з питань екстреної медичної допомоги дітям із залученням використання симуляторів, за анкетами зворотного зв'язку, оцінюється лікарями як суттєве зростання впевненості в умінні бути успішними при екстрених та невідкладних станах, коли потрібно діяти самостійно, швидко та кваліфіковано. Подальше впровадження методик проведення тренінгів є важливим напрямком вдосконалення організації практичних занять при навчанні в інтернатурі.

ЛИТЕРАТУРА

1. Батман Ю.А. Сучасні підходи до викладання питань невідкладної допомоги новонародженим в світі аналізу змісту тестів ліцензійного іспиту «Крок 3» / Ю.А. Батман,

- Л.А. Левченко, Г.Л. Линчевський [та ін.] // Зб. наук. праць ДНМУ «Проблемні питання педіатрії та вищої медичної освіти». – Донецьк, 2010. – С. 242-246.
2. Волосовець О.П. Педіатрична освіта України у ХХІ сторіччі: сучасні виклики та проблеми майбутнього / О.П. Волосовець, С.П. Кривопустов, О.Є. Абатуров [та ін.] // Матеріали ХVІ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» (16-17 травня). – Тернопіль, 2019. – С. 63-68.
 3. Голдовський Б.М. Симуляційні технології в навчальному процесі на кафедрі медицини невідкладних станів / Б.М. Голдовський, Є.В. Сідь, С.О. Поталов [та ін.] // Тези доповідей ХVІ науково-методичної конференції «Інноваційні освітні технології в післядипломному навчанні лікарів». – Запоріжжя, 2019. – С. 17-18.
 4. Наказ МОЗ України № 437 від 31.08.2004 «Про затвердження Протоколів надання медичної допомоги при невідкладних станах у дітей на шпитальному і дошпитальному етапах».
 5. Никоненко О.С. Застосування компетентнісного підходу при організації очно-заочного навчання на різних етапах підготовки лікарів / О.С. Никоненко, С.Д. Шаповал, С.М. Дмитрієва [та ін.] // Матеріали ХVІ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» (16-17 травня). – Тернопіль, 2019. – С. 35-36.

УДК 340.6-051 Бокаріус(092)

*Ольховський В.О., Губін М.В., Сокол В.К.,
Коновал, Н.С., Наріжна А.В.*

**Харківський національний медичний університет
ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ЗАСЛУЖЕНОГО ПРОФЕСОРА
М.С. БОКАРІУСА**

Проаналізовано педагогічну спадщину заслуженого професора М.С. Бокаріуса (1869-1931), видатного вітчизняного судового медика та криміналіста, вченого, педагога, організатора охорони здоров'я, завідувача кафедри судової медицини Харківського медичного інституту, засновника Харківського науково-дослідного інституту судової експертизи (1923 р.). Визначені основні фундаментальні наукові роботи та напрямки наукових досліджень М.С. Бокаріуса та їх вагомий внесок у розвиток вітчизняної судової медицини початку ХХ сторіччя.

Ключові слова: педагогічна спадщина, М.С. Бокаріус, судова медицина, наукові праці, судово-медична служба.

The pedagogical heritage of the Honored Professor N.S. Bokarius (1869-1931), an outstanding domestic forensic doctor and forensic scientist, scientist, teacher, healthcare organizer, head of the department of forensic medicine of the Kharkov Medical Institute, founder of the Kharkov Scientific Research Institute of Forensic Science (1923) was analyzed. The basic fundamental scientific works and directions of scientific research N.S. Bokarius and their contribution to the development of domestic forensic medicine of the early twentieth century were determined.

Keywords: pedagogical heritage, N.S. Bokarius, forensic medicine, scientific works, forensic service.

Проанализировано педагогическое наследие заслуженного профессора Н.С. Бокариуса (1869-1931), выдающегося отечественного судебного медика и криминалиста, ученого, педагога, организатора здравоохранения, заведующего кафедрой судебной медицины Харьковского медицинского института, основателю Харьковского научно-исследовательского института судебной экспертизы (1923 г.). Определены основные фундаментальные научные работы и направления